

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 23 май 2022 г.
(OR. en)

9378/22

Междуетноститутуционално досие:
2022/0159 (NLE)

FISC 116
ECOFIN 464
ENER 188

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 20 май 2022 г.

До: Генералния секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2022) 219 final

Относно: Предложение за РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА за упълномощаване на Финландия да прилага намалена данъчна ставка за електроенергията, доставяна на някои термопомпи, електрически котли и рециркулационни водни помпи, в съответствие с член 19 от Директива 2003/96/ЕО

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2022) 219 final.

Приложение: COM(2022) 219 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 20.5.2022 г.
COM(2022) 219 final

2022/0159 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за упълномощаване на Финландия да прилага намалена данъчна ставка за електроенергията, доставяна на някои термopомпи, електрически котли и рециркулационни водни помпи, в съответствие с член 19 от Директива 2003/96/ЕО

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Данъчното облагане на енергийните продукти и електроенергията в Съюза се урежда с Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията¹ („Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията“, ДДОЕПЕ или „Директивата“).

В член 19, параграф 1 от Директивата се посочва, че в допълнение към разпоредбите, предвидени по-специално в членове 5, 15 и 17 от нея, Съветът, като действа с единодушие по предложение на Комисията, може да даде разрешение на всяка държава членка да въведе допълнително освобождаване или намаляване на равнищата на данъчно облагане поради специфични съображения, свързани с политиката.

С писмо от 6 август 2021 г., последвано от допълнителна кореспонденция от 4 ноември 2021 г., 26 януари и 16 февруари 2022 г., финландските органи поискаха разрешение да прилагат намалена данъчна ставка за електроенергията, използвана за захранване на някои термопомпи, електрически котли и рециркулационни водни помпи. Исканият период на валидност е шест години, от 1 януари 2022 г. до 31 декември 2027 г., което е в рамките на максималния период, разрешен съгласно член 19 от Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията. Целта на настоящото предложение е разрешението да се предостави чрез дерогация, валидна за период от шест години, до 31 декември 2027 г., съгласно искането.

Финландия иска разрешение за прилагане на националната ставка, предвидена за използване на електроенергия за стопански цели, в размер на 0,63 EUR/MWh (ставка, обозначена като „категория II“ съгласно финландското законодателство, която обхваща само някои стопански сектори²), която е над минималната ставка по ДДОЕПЕ за използване на електроенергия за стопански цели в размер на 0,5 EUR/MWh³, за следното: термопомпи и електрически котли, които генерират топлина за топлофикационната мрежа, термопомпи с номинална топлинна мощност от най-малко 0,5 MW, които не са свързани към топлофикационната мрежа, и рециркулационни водни помпи в геотермални отоплителни инсталации. В този контекст, според информацията, предоставена от финландските органи, мярката следва да бъде насочена както към конкретното използване на електроенергията за стопански цели, така и за нестопански цели⁴. Националната ставка, приложима за електроенергия за нестопански

¹ ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51—70.

² Финландските органи обясниха, че по-ниската („категория II“) ставка на данъка върху електроенергията за стопански цели се прилага за сектори като промишлеността, селското стопанство, минното дело и центровете за данни.

³ Член 10, параграф 1 и таблица В от приложение I към Директивата.

⁴ Във връзка с това финландските органи подчертаха например, че макар жилищната кооперация да може сама да управлява термопомпата, е възможно същата жилищна кооперация да закупи услугата за термопомпа от енергийно дружество; от гледна точка на целта на мярката, не би било оправдано в тези случаи данъчното третиране да бъде различно в зависимост от това дали операторът е жилищна кооперация или енергийно дружество. Освен това физическите вериги за доставка на електроенергия в рамките на даден имот често са много сложни, тъй като има различни участници в една и съща сграда (с една електрическа връзка) — често в една и съща сграда има жилищни апартаменти и помещения със стопанска цел. Ето защо в някои ситуации

цели (ставка, обозначена като „категория I“ съгласно финландските правила, обхващаща всичко останало, освен категория II, включително домакинствата), е определена на 22,53 EUR/MWh, което е значително над съответната минимална ставка по ДДОЕПЕ от 1 EUR/MWh⁵.

Намаляването има за цел да осигури стимули за внедряването и използването на електрозадвижвано производство на топлинна енергия, което в противен случай е силно зависимо от замърсяващи изкопаеми горива или от биомаса, и да насърчи производството на топлинна енергия без изгаряне (като източник на топлинна енергия термопомпите например могат да използват, наред с другото, външна температура, топлинна енергия от земята и по-дълбока геотермална енергия, топлина от морска и езерна вода и от отпадъчни води; също така като източници на топлина могат да се използват различни източници на отпадна топлина от промишлеността, центровете за данни и други охладителни системи), за да се намалят емисиите и да се спестят изкопаеми и възобновяеми природни ресурси.

Намалената ставка ще се прилага за термопомпи и електрически котли в топлофикационната мрежа, за термопомпи извън топлофикационната мрежа, които имат номинална топлинна мощност от най-малко 0,5 MW, и за рециркуляционни водни помпи в геотермални отоплителни инсталации. Според причините, изтъкнати от Финландия, данъчното облагане на всички термопомпи и електрически котли при по-ниската ставка не би било обосновано и оправдано по няколко причини.

Като се имат предвид например термопомпите, тези с по-малък размер, които не са обхванати от исканата мярка, се смятат вече за много конкурентни. Освен това прилагането на данък върху електроенергията от категория II за тях би изисквало отделно измерване на електроенергията за съответните цели и регистрация на бенефициерите. Във Финландия има повече от 1,1 милиона термопомпи, така че количеството би било много голямо, а административната тежест — значителна за различните страни.

От друга страна, въз основа на оценките на финландските органи за 2022 г. избраните критерии биха намалили броя на бенефициерите до по-малко от сто.

Мярката ще се прилага за тези бенефициери, които ще платят с 2,19 цента/kWh по-малко от стандартната ставка, което би довело до данъчни разходи в размер на 10—15 милиона евро под формата на по-ниски данъчни приходи (съгласно прогнозите за 2022 г.).

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Разпоредби съгласно Директивата за данъчното облагане на енергийните продукти и електроенергията

Данъчното облагане на електроенергията е регламентирано в Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията. По-специално, в член 10 и

разделянето на помещения със стопанска цел и жилищни помещения в рамките на мрежата от недвижими имоти, за да се приложи данъчно намаление, би било невъзможно. Накрая финландските органи подчертаха, че жилищната кооперация може да продава произведената от нея топлинна енергия обратно на топлофикационната мрежа, като в този случай жилищната кооперация може да има и стопански характер.

⁵ Член 10, параграф 1 и таблица В от приложение I към Директивата.

таблица В от приложение I към тази директива се предвиждат съответните минимални нива на облагане с данъци, диференцирани по използване за стопански и нестопански цели, определени съответно на 0,5 EUR/MWh и 1 EUR/MWh.

Член 11 от Директивата съдържа, наред с другото, определението за „използване, свързано със стопанска дейност“ и позволява на държавите членки да ограничат обхвата на намаленото данъчно облагане при използване, свързано със стопанска дейност.

Финландия е ограничила обхвата на по-ниската ставка на данъка върху електроенергията за стопански цели, ставката от категория II от 0,63 EUR/MWh, до определени стопански сектори, а именно промишлеността, селското стопанство, минното дело и центровете за данни.

Друго потребление на електроенергия, като например електроенергията, използвана от домакинствата, принадлежи към данъчната категория I, определена на 22,53 EUR/MWh.

Предложената намалена данъчна ставка в размер на 0,63 EUR/MWh за електроенергия ще обхване термopомпите и електрическите котли, които генерират топлинна енергия за топлофикационната мрежа; термopомпите с номинална топлинна мощност от най-малко 0,5 MW, които не са свързани към топлофикационната мрежа, и рециркулационните водни помпи в геотермалните отоплителни инсталации ще имат право на по-нисък данък върху електроенергията.

От съображения за последователно и еднакво прилагане, както и за практическо изпълнение, по-ниската данъчна ставка за електроенергията ще се прилага не само за някои стопански цели, но и за някои специфични нестопански цели, които следва да подлежат на по-високо равнище на данъчно облагане съгласно финландската ставка от категория I от 22,53 EUR/MWh. Във връзка с това, за да обосноват допълнително искането си, финландските органи подчертаха също, че член 15, параграф 1, буква з) от Директивата позволява на държавите членки да прилагат освобождаване от данъчно облагане на електроенергията, използвана от домакинствата, докато в тяхната държава данъчното облагане на електроенергията за домакинствата ще остане много високо⁶ (категория I на финландските данъчни ставки е определена на 22,53 EUR/MWh, което е много над минималното равнище за ЕС). Исканата национална данъчна ставка обаче би била по-висока от минималното ниво на данъчно облагане съгласно ДДООПЕ при използване, свързано със стопанска цел.

Член 19, параграф 1, първа алинея от Директивата гласи:

В допълнение към разпоредбите от предишните членове, и по-специално тези от членове 5, 15 и 17, Съветът, като действа единодушно по предложение на Комисията, може да даде разрешение на всяка държава членка да въведе допълнително

⁶ Същите органи отбелязаха, че в тяхната страна приблизително половината от електроенергията се консумира в по-високата категория I, а данъците и домакинствата представляват малко повече от половината в рамките на данъчната категория. От друга страна, предложената данъчна промяна ще се отнася за около 1 % от общата данъчна основа на данъчното облагане на електроенергията в страната.

освобождаване или редуциране на нивата на данъчно облагане поради специфични съображения, свързани с политиката.

Възможността за въвеждане на данъчно облекчение (намалена ставка на данъка върху електроенергията) за електроенергията, доставяна на термопомпи, електрически котли и рециркулационни водни помпи, които отговарят на определени условия, може да бъде предвидена в член 19 от Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията, тъй като целта му е да позволи на отправилата искането държава членка да въведе допълнително намаление по специфични съображения, свързани с политиката. Подкрепата за електрификацията на сектора на крайното потребление на топлинна енергия и насърчаването на производството на топлинна енергия без изгаряне с цел намаляване на емисиите и пестене на изкопаеми и възобновяеми природни ресурси могат да се разглеждат като такива специфични съображения, свързани с политиката. Целта на Финландия е да стане неутрална по отношение на климата до 2035 г. Исканата мярка би насърчила постигането на тази цел.

Финландия поиска мярката да бъде приложима за шест години (с начало 1 януари 2022 г.), максималният срок, разрешен съгласно член 19, параграф 2 от Директивата. По принцип срокът на прилагане на дерогацията следва да бъде достатъчно дълъг за насърчаване инвестициите в целенасочени решения за отопление с електрическо захранване. Този срок ще осигури възможно най-голяма правна сигурност за съответните инвестиции.

С дерогацията обаче не бива да се компрометира бъдещото развитие на действащата правна рамка, като тя следва да е съобразена с текущото преразглеждане на Директивата за енергийното данъчно облагане и евентуалното приемане от Съвета на законодателен акт, основаващ се на предложението на Комисията за преработен текст на Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията⁷.

При тези обстоятелства, макар да изглежда целесъобразно разрешението да се предостави за поискания срок, валидността на дерогацията следва да бъде обвързана с влизането в сила преди 31 декември 2027 г. на общи разпоредби, уреждащи тази материя.

Правила за държавните помощи

Предвидената намалена данъчна ставка от 0,63 EUR за MWh е над минималното равнище на данъчно облагане на електроенергията за стопански цели в ЕС съгласно член 10 и приложение I, таблица В към Директива 2003/96/ЕО.

Мярката може да представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС. Тъй като намалената данъчна ставка е над минималните равнища за ЕС, тази мярка би попаднала в обхвата на член 44 от Регламент (ЕС) № 651/2014 (Общия

⁷ Предложение за Директива на Съвета относно преструктурирането на правната рамка на Съюза за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (преработен текст), 14.7.2021 г., COM(2021)563 final 2021/0213 (CNS). В контекста на пакета „Подготвени за цел 55“, предложението има за цел, наред с другото, да насърчи електрификацията и използването на устойчиви енергийни източници; освен това в него се запазва настоящата възможност за държавите членки да поискат дерогации.

регламент за групово освобождаване)⁸. След като срокът на действие на Общия регламент за групово освобождаване изтече на 31 декември 2023 г., помощта остава освободена през шестмесечния период на приспособяване (вж. член 58, параграф 4 от Общия регламент за групово освобождаване). Решението не засяга правилата за държавните помощи, приложими през обхванатия от дерогацията период.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Политика в областта на околната среда и изменението на климата

Исканата мярка има за цел да насърчи производството на топлинна енергия, която не е горивна, с цел намаляване на емисиите и спестяване на изкопаеми и възобновяеми природни ресурси. В съответствие с член 13 от Директива 2008/50/ЕО относно качеството на атмосферния въздух⁹ държавите членки трябва да гарантират, че нивата на няколко вида замърсители на въздуха не превишават пределно допустимите стойности, целевите стойности и други стандарти за качество на въздуха, установени в Директивата.

Освен това специфичният за Финландия електроенергиен микс се състои най-вече от възобновяеми източници (47 %) и ядрена електроенергия (35 %)¹⁰, като и двата източника са нулеви или нисковъглеродни. Поради това се очаква по-нататъшната електрификация на широкомащабните отоплителни приложения да доведе до значителни ползи за околната среда и климата.

Следователно мярката е съвместима с политиките на ЕС в областта на околната среда и енергетиката, най-вече с Европейския зелен пакт, пакета „Подготвени за цел 55“, насърчаващ електрификацията и дългосрочната програма за декарбонизация до 2050 г., в която електрификацията играе централна роля.

Енергийна политика

Мярката би допринесла за реализиране на амбициите на Европейския зелен пакт, особено в контекста на стратегията на ЕС за интеграция на енергийната система¹¹.

Стратегията на ЕС за интегриране на енергийната система осигурява рамката за прехода към екологична енергия. Настоящият модел, при който потреблението на енергия в транспорта, промишлеността, газа и сградите се случва в строго определена рамка — всеки с отделни вериги за създаване на стойност, правила, инфраструктура, планиране и операции — не може да осигури неутралност по отношение на климата до 2050 г. по икономически ефективен начин. Исканата мярка би насърчила интегрирането на сектора на крайното потребление на топлинна енергия с други сектори на крайното потребление. В съответствие със стратегията, исканата мярка също така би намалила разходите за иновативни решения, които трябва да бъдат интегрирани в енергийната

⁸ Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1—78).

⁹ Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа (ОВ L 152, 11.6.2008 г., стр. 1).

¹⁰ Европейска комисия: Енергийни статистически информационни фишове за държавите

¹¹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Тласък за неутралната по отношение на климата икономика: Стратегия на ЕС за интеграция на енергийната система (COM/2020/299 final от 8.7.2020 г.).

система на ЕС. Исканата мярка би допринесла пряко за два от трите стълба на стратегията на ЕС за интеграция на енергийната система.

Първо, една по-кръгова енергийна система, в основата на която е енергийната ефективност. В стратегията се набелязват конкретни действия за практическо прилагане на принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място и за по-ефективно използване на местните енергийни източници в сградите или общностите. Налице е значителен потенциал в повторното използване на отпадната топлина от промишлени обекти, центрове за данни или други източници, както и в енергията, произведена от биологични отпадъци или от пречиствателни станции за отпадъчни води. Мярката, поискана от Финландия, има за цел да подпомогне, наред с другото, използването на отпадна топлина от източници, изрично посочени в стратегията.

На второ място, по-широка пряка електрификация на секторите на крайно потребление. Тъй като енергийният сектор има най-голям дял възобновяеми енергийни източници, електроенергията следва да се използва все повече, когато е възможно, например за термопомпи в сградите. Мярката, поискана от Финландия, има за цел да подпомогне използването на електроенергия в съответствие със стратегията.

Тази мярка би насърчила интеграцията на енергийната система, тъй като топлофикационните мрежи предлагат по-голяма гъвкавост и способност за съхранение на електрическа енергия под формата на топлинна енергия в сравнение с решенията за отопление на отделни сгради. Финландия вече разполага с добре развита инфраструктура за централно отопление, която може да служи на тази цел.

Исканата дерогация за използване на по-ниска данъчна ставка ще се прилага, наред с другото, и за някои електрически котли. Това намаляване може също така да допринесе за интегриране на енергийната система и за системна интеграция на електроенергията от възобновяеми източници. Електрическите котли могат да се използват за производство на топлинна енергия в топлофикационните мрежи, особено във времена, когато има излишък на електроенергия и цената на електроенергията е ниска. Това позволява например използването на вятърна енергия за производство на топлоенергия за централно отопление. Малките инвестиционни разходи на електрическите котли дават възможност за рентабилност само с няколко работни часа, а производството на топлинна енергия може да се осъществи само при свръхпредлагане на електроенергия. Това може да допринесе за поддържането на стабилността на електроенергийната система. Въздействието на данъчното облагане на електроенергията върху разходите за производство на топлинна енергия понастоящем е значително и, както беше казано по-горе, би могло да е подходящ момент за използване на тези уреди. Електрическите котли могат да бъдат комбинирани с капацитет за съхранение на топлина, което позволява съхранение на излишната енергия като топлина.

Поисканата от Финландия мярка е в съответствие и със Стратегията на ЕС в сферата на отоплението и охлаждането¹², в която се припомнят ползите от замяната на решения за отопление, основаващи се на изкопаеми горива, с термопомпи и използване на отпадна топлина. В стратегията се посочва, че термопомпите могат да превърнат една единица електроенергия в три или повече единици отопление или охлаждане.

¹² Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Стратегия на ЕС в сферата на отоплението и охлаждането (COM/2016/051 final от 16.2.2016 г.).

Горепосочените ползи са подчертани и в контекста на Директивата на ЕС относно енергийната ефективност, и по-специално в Препоръката на Комисията относно съдържанието на всеобхватната оценка на потенциала за ефективно отопление и охлаждане съгласно член 14 от Директива 2012/27/ЕС¹³ (Директивата за енергийната ефективност).

Вътрешен пазар и лоялна конкуренция

От мярката биха могли да се ползват всички оператори от ЕС без дискриминация. Намалената ставка ще се прилага за всички производители на топлинна енергия, използващи термopомпи и електрически котли, които генерират топлина за топлофикационната мрежа, термopомпи с номинална топлинна мощност от най-малко 0,5 MW, използвани извън топлофикационната мрежа, и рециркуляционни водни помпи в геотермални отоплителни инсталации.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Член 19 от Директива 2003/96/ЕО на Съвета.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Косвеното данъчно облагане, което е в обхвата на член 113 от ДФЕС, само по себе си не попада в изключителната компетентност на Европейския съюз по смисъла на член 3 от ДФЕС.

Същевременно, в съответствие с член 19 от Директива 2003/96/ЕО, Съветът има изключителна компетентност — по силата на вторичното законодателство — да разреши на дадена държава членка да въведе допълнителни освобождавания или намаления по смисъла на посочената разпоредба. Следователно държавите членки не могат да изземат функциите на Съвета. В резултат на това принципът на субсидиарност не е приложим към настоящото решение за изпълнение. Във всеки случай, тъй като настоящият акт не е проект на законодателен акт, той не следва да се изпраща на националните парламенти, съгласно Протокол № 2 към Договорите, за преглед на спазването на принципа на субсидиарност.

• Пропорционалност

Предложението е съобразено с принципа на пропорционалност. Намаляването на данъчната ставка не надхвърля необходимото за постигане на съответната цел.

• Избор на инструмент

Предложеният инструмент е решение за изпълнение на Съвета. В член 19 от Директива 2003/96/ЕО се предвижда единствено този вид мярка.

¹³ Препоръка (ЕС) 2019/1659 на Комисията от 25 септември 2019 г. относно съдържанието на всеобхватната оценка на потенциала за ефективно отопление и охлаждане по член 14 от Директива 2012/27/ЕС

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Мярката не налага оценка на действащото законодателство.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Настоящото предложение се основава на искане, отправено от Финландия, и се отнася само до тази държава членка.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Не бяха необходими външни експертни становища.

- **Оценка на въздействието**

Настоящото предложение се отнася до разрешение за отделна държава членка по нейно искане и не налага извършването на оценка на въздействието.

В целия ЕС секторът на крайното потребление на отопление като цяло зависи от изгарянето на изкопаеми горива. По данни на Евростат (NRG_BAL_PEH) 70 % от получената топлинна енергия се произвежда от изкопаеми горива. Наред с другото, термопомпите са електрически захранвани алтернативи на производството на топлинна енергия на основата на изкопаеми горива. Тъй като електроенергийният микс на Финландия се състои предимно от възобновяема (47 %) и ядрена електроенергия (35 %), като и двете са с нулеви или ниски въглеродни емисии, се очаква по-нататъшната електрификация на широкомащабните отоплителни приложения да доведе до значителни ползи за околната среда. Освен това тези ползи могат да допринесат за постигането на целите на Съюза в областта на околната среда и климата.

Що се отнася по-специално до термопомпите и централното отопление, според проучване, възложено от финландското правителство, през 2020 г. във Финландия 11 % от общото производство на топлинна енергия за централно отопление е било основано на източници на отпадна топлина. Потенциалът на неизползваната излишна и отпадна топлина се оценява като значителен, но използването на различни топлинни потоци при производството на топлоенергия за централно отопление често е предизвикателство, а осъществимостта и рентабилността на използването на отпадна топлина варира значително. Разходите за електроенергия на термопомпите са един от основните фактори, които влияят върху рентабилността на инвестициите и използването на термопомпите. При сегашното равнище на данъка върху електроенергията във Финландия делът на данъка върху електроенергията представлява значителна част от общите разходи за електроенергия. Въз основа на анализирания казус ефектът върху разходите от данъчното облагане на електроенергията е около 10—20 % от общите разходи за термопомпа, когато се вземат предвид както оперативните, така и инвестиционните разходи. Ако термопомпите, използвани за производство на топлоенергия за централно отопление, бъдат прехвърлени към данъка върху електроенергията от по-ниската категория II, както поиска Финландия, това ще намали значително средните производствени разходи на различните термопомпени решения. Това вероятно ще увеличи интереса към инвестиции в термопомпи. Понастоящем решенията за производство на топлинна енергия, основани на използването на гориво, особено местна биомаса, обикновено са по-рентабилни в сравнение с решенията за

термопомпи. Тъй като Финландия намалява използването на изкопаеми горива и торф, това би означавало, че използването на биомаса в производството на топлинна енергия за централно отопление бързо се увеличава. Увеличаването на използването на отпадна топлина и различни решения за термопомпи би могло да намали увеличаването на използването на биомаса.

Освен това в проучването се подчертава, че използването на отпадна топлина често съдържа несигурност, свързана със сигурността на доставките на топлинна енергия, потенциалните рискове от контрагента и рисковете, свързани с инвестиционните разходи и наличността на топлинната енергия. Освен това някои технологии, като производството на геотермална енергия, все още са в пилотна фаза. Намаляването на данъка върху електроенергията за термопомпите би подобрило конкурентоспособността на термопомпите в сравнение с други технологии за производство на топлинна енергия и би могло частично да компенсира други рискове и несигурност, свързани с инвестициите в термопомпи.

Накрая, както отбелязват финландските органи, мярката включва въпроси, които са технически трудни за изпълнение. Мярката следва да се прилага по добре насочен, неутрален и справедлив начин. Според техните оценки бюджетните разходи се очаква да варират от 10 до 15 милиона евро през 2022 г.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Мярката не предвижда опростяване. Тя е следствие от искането, отправено от Финландия, и засяга само тази държава членка.

- **Основни права**

Мярката не оказва влияние върху основните права.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Мярката не поражда финансова или административна тежест за Съюза. Следователно предложението няма отражение върху бюджета на Съюза.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

План за изпълнение не е необходим. Настоящото предложение се отнася до предоставяне на разрешение за намаляване на данъчната ставка за отделна държава членка по нейно искане. То се предоставя за ограничен срок. Приложимата данъчна ставка би била над минималното равнище на данъчно облагане на електроенергията за стопански цели, определено в Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията. Поради това тя ще спазва минималния размер, определен в Директивата, за използване за стопански цели. Мярката може да бъде оценена в случай на искане за подновяване след изтичането на първоначално предоставения срок на валидност.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

В предложението не се съдържа изискване да се предоставят обяснителни документи по отношение на транспонирането.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Член 1 предвижда, че Финландия ще има право да прилага намалена данъчна ставка за електроенергията, доставяна за следните приложения: термопомпи и електрически котли, които генерират топлина за топлофикационната мрежа, термопомпи с номинална топлинна мощност от най-малко 0,5 MW извън топлофикационната мрежа и рециркуляционни водни помпи в геотермални отоплителни инсталации. Данъчната ставка не трябва да бъде по-ниска от 0,50 EUR/MWh, т.е. минималното равнище на данъчно облагане на електроенергията за стопански цели, определено в Директивата.

В член 2 се предвижда, че исканото разрешение се предоставя от 1 януари 2022 г. до 31 декември 2027 г., което е максималният срок, разрешен от Директивата.

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за упълномощаване на Финландия да прилага намалена данъчна ставка за електроенергията, доставяна на някои термопомпи, електрически котли и рециркулационни водни помпи, в съответствие с член 19 от Директива 2003/96/ЕО

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията¹⁴, и по-специално член 19 от нея,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) С писмо от 6 август 2021 г. Финландия поиска разрешение да прилага намалена данъчна ставка за електроенергията, доставяна на термопомпи и електрически котли, които произвеждат топлинна енергия за топлофикационната мрежа, за термопомпи с номинална топлинна мощност от поне 0,5 MW, които не са свързани към топлофикационната мрежа, и за рециркулационни водни помпи в геотермални отоплителни инсталации, съгласно член 19 от Директива 2003/96/ЕО. Финландските органи предоставиха допълнителна информация и разяснения в подкрепа на искането на 4 ноември 2021 г., 26 януари 2022 г. и 16 февруари 2022 г.
- (2) Чрез предвидената намалена ставка Финландия има за цел да увеличи електрификацията на сектора на крайното потребление на топлинна енергия и да насърчи производството на топлинна енергия без горене за намаляване на емисиите. Увеличеното използване на електрически отоплителни инсталации се очаква да доведе до ползи за околната среда и климата.
- (3) Разрешаването на Финландия да прилага намалена данъчна ставка за електроенергията, доставяна на термопомпи и електрически котли, които произвеждат топлина за топлофикационната мрежа, за термопомпи с номинална топлинна мощност от поне 0,5 MW, които не са свързани към топлофикационната мрежа, и за рециркулационни водни помпи в геотермални отоплителни инсталации, не надхвърля необходимото за повишаване на електрификацията на сектора на крайното потребление на топлинна енергия. Такива отоплителни инсталации насърчават екологичния преход и намаляват използването на произведена топлинна енергия въз основа на горива за изгаряне. Тези инсталации все още не са конкурентоспособни на пазара и мярката

¹⁴ ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51.

ограничава административната тежест. Поради това е малко вероятно мярката да доведе до значителни нарушения на конкуренцията по време на нейния жизнен цикъл и по този начин няма да окаже отрицателно въздействие върху правилното функциониране на вътрешния пазар.

- (4) Всяко разрешение, предоставено по силата на член 19, параграф 2 от Директива 2003/96/ЕО, трябва да е строго ограничено във времето. С цел да се гарантира, че срокът на разрешението е достатъчно дълъг, така че да не разколебае съответните икономически оператори да направят необходимите инвестиции, е подходящо да се даде разрешение за периода от 1 януари 2022 г. до 31 декември 2027 г. За да не бъде застрашено обаче бъдещото общо развитие на действащата нормативна уредба, е подходящо да се предвиди, че ако Съветът, като действа на основание на член 113 или всяка друга относима разпоредба от Договора за функционирането на Европейския съюз, въведе изменена обща система за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията, с която настоящото разрешение няма да бъде съобразено, настоящото разрешение следва да спре да се прилага на датата, на която започнат да се прилагат тези общи разпоредби.
- (5) За да се даде възможност на операторите на инсталации да продължат да насърчават използването на термопомпи и електрически котли, които произвеждат топлинна енергия за топлофикационната мрежа, термопомпи с номинална топлинна мощност от поне 0,5 MW, които не са свързани към топлофикационната мрежа, и рециркуляционни водни помпи в геотермалните отоплителни инсталации, следва да се гарантира, че Финландия може да прилага данъчното намаление, както е поискано, считано от 1 януари 2022 г.
- (6) Настоящото решение не засяга прилагането на правилата на Съюза относно държавната помощ,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

При условие че се спазва минималното равнище на данъчно облагане, посочено в член 10 от Директива 2003/96/ЕО, както е определено за стопански цели в таблица В от приложение I към тази директива, на Финландия се разрешава да прилага намалена данъчна ставка за електроенергията, доставяна на някое от следните:

- а) термопомпи и електрически котли, които генерират топлина за топлофикационната мрежа;
- б) термопомпи с номинална топлинна мощност от най-малко 0,5 MW, които не са свързани към топлофикационната мрежа;
- в) рециркуляционни водни помпи в геотермални отоплителни инсталации.

Член 2

Настоящото решение се прилага от 1 януари 2022 г. до 31 декември 2027 г.

Ако обаче Съветът, като действа на основание на член 113 или на друга относима разпоредба от Договора за функционирането на Европейския съюз, въведе изменена обща система за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията, с която разрешението, предоставено по силата на член 1 от настоящото решение, няма да е съобразено, настоящото решение престава да се прилага на датата, от която започнат да се прилагат тези общи разпоредби.

Член 3

Адресат на настоящото решение е Република Финландия

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател